

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«ДИТЯЧА ХІРУРГІЧНА СТОМАТОЛОГІЯ З
ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОЮ ПРАКТИКОЮ»**

Спеціальність: **221 «Стоматологія»**
Освітньо-професійна програма: **Стоматологія**
Код компонента в освітній програмі: **ОК 36**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **очна (денна)**
Рік навчання: **5**
Семестр(и): **IX (осінній), X (весняний)**
Тип освітнього компонента: **обов'язковий**
Навчальний рік: **2028-2029**

Обсяг: **3 кредити ECTS (90 год.)**
Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**
Підсумковий контроль: **іспит**
Пререквізити: **анатомія та морфологія, патологічна анатомія, променева діагностика, хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія**

Кафедра/підрозділ: **кафедра стоматології дитячого віку та імплантології**, пр. Перемоги, 51, 5 поверх

Керівник освітнього компонента: **проф. Григорова Аліна Олександрівна**,
email: ao.hryhorova@knmu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):
<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=3551>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Дитяча хірургічна стоматологія вивчає методи обстеження пацієнтів, діагностики хірургічних стоматологічних захворювань, їх лікування та профілактику в клініці дитячої хірургічної стоматології.

МЕТА КУРСУ: студенти навчатися проводити обстеження, діагностику та лікування пацієнтів дитячого віку з хірургічною патологією ЩЛД.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- В результаті вивчення дисципліни «Дитяча хірургічна стоматологія» студент повинен вміти:
1. Аналізувати результати обстеження хворого в клініці дитячої хірургічної стоматології
  2. Визначати провідні синдроми і симптоми у дитячій хірургічній стоматології
  3. Визначати характер та принципи лікування в клініці дитячої хірургічної стоматології
  4. Використовувати принципи профілактики стоматологічних захворювань та їх ускладнень в дитячій хірургічній стоматології.
  5. Виявляти вроджені та набуті вади щелепно-лицевої ділянки
  6. Виявляти різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань у клініці дитячої хірургічної стоматології.
  7. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці дитячої хірургічної стоматології
  8. Діагностувати невідкладні стани в клініці дитячої хірургічної стоматології.
  9. Надавати необхідну невідкладну допомогу в клініці дитячої хірургічної стоматології
  10. Обґрунтувати і оформити попередній клінічний діагноз в клініці дитячої хірургічної стоматології
  11. Обґрунтувати і оформити синдромний діагноз в клініці дитячої хірургічної стоматології
  12. Проводити диференційну діагностику венеричних захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнта.
  13. Проводити обстеження хворого у клініці дитячої хірургічної стоматології
  14. Проводити хірургічне лікування основних стоматологічних захворювань.
  15. Ставити остаточний клінічний діагноз основних захворювань в клініці дитячої хірургічної стоматології.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (10 год.):

1. Критичні стани в стоматології дитячого віку й надання невідкладної допомоги в умовах дитячої поліклініки й стаціонару.
2. Гострі та хронічні, одонтогенні та неодонтогенні запальні захворювання м'яких тканин ЩЛД.
3. Одонтогенні запальні захворювання зубів та щелепних кісток: періодонтити, періостити, остеомієліти.
4. Травми м'яких тканин ЩЛД. Особливості ПХО ран у дітей.
5. Травми зубів та щелепних кісток у дітей.

Перелік тем практичних занять (40 год.):

1. Анатомо-фізіологічні особливості розвитку й будови тканин і органів ЩЛД у дітей у віковому аспекті.
2. Знеболювання хірургічних утручань в ЩЛД у дітей в умовах амбулаторії й стаціонару. Особливості техніки місцевого знеболювання у дітей різного віку. Загальні й місцеві ускладнення під час і після проведення знеболювання у дітей різного віку. Невідкладні стани, їхнє лікування й профілактика.
3. Особливості операції видалення тимчасових і постійних зубів у дітей. Загальні й місцеві ускладнення під час і після видалення зубів у дітей різного віку, їхнє лікування й профілактика.
4. Одонтогенний і неодонтогенний періостит щелеп. Гострі та хронічні періостити. Етіологія, клініка, діагностика, диф. діагностика. Методи лікування. Профілактика захворювань. Ускладнення і їхня профілактика.
5. Гострий одонтогенний і неодонтогенний остеомієліт щелеп у дітей. Клініко-рентгенологічні форми хронічного остеомієліта щелеп у дітей. Первинно-хронічний остеомієліт. Етіологія, клініка, діагностика, диф. діагностика. Методи лікування. Профілактика захворювань. Ускладнення і їхня профілактика. Реабілітація дітей.
6. Гострі і хронічні, одонтогенні і неодонтогенні абсцеси ЩЛД у дітей. Одонтогенні і неодонтогенні флегмони ЩЛД у дітей.
7. Гострі і хронічні, одонтогенні і неодонтогенні лімфаденіти. Фурункули і карбункули обличчя. Специфічні запальні захворювання: особливості проявів в ЩЛД у дітей.
8. Гострі й хронічні запальні захворювання СНЩС у дітей. Етіопатогенез хронічних захворювань СНЩС. Клінічні прояви, діагностика, принципи лікування хронічного артрити, вторинного деформуючого остеоартрозу (ВДОА) і анкілозу. Травми СНЩС. Гострі захворювання слинних залоз у дітей: епідемічний і неепідемічний паротит, субмандибуліт. Хронічні захворювання слинних залоз у дітей: паротит, субмандибуліт.
9. Травматичні пошкодження м'яких тканин: забій, гематома, синці, рани. Опіки: термічні, хімічні, електричні, променеві. Особливості клініки у дітей. Опіковий шок. Опікова хвороба. Відмороження. Травми тканин ЩЛД, завдані тваринами. Діагностика, клініка, лікування, наслідки, профілактика.
10. Травматичні пошкодження зубів і щелепних кісток. Особливості клініки, діагностики та лікування у дітей. Безпосередні і віддалені наслідки травм ЩЛД.

Перелік тем самостійної роботи студента (40 год.)

1. Особливості техніки місцевого знеболювання у дітей різного віку.
2. Загальні й місцеві ускладнення під час і після проведення знеболювання у дітей різного віку.
3. Невідкладні стани, їхнє лікування й профілактика.
4. Особливості операції видалення тимчасових і постійних зубів у дітей.
5. Утруднене прорізування тимчасових та постійних зубів у дітей різного віку. Клінічні особливості та лікувальна тактика.
6. Неодонтогенний періостит щелеп. Хронічні періостити.

7. Гострий неодонтогенний остеомієліт щелеп у дітей.
8. Клініко-рентгенологічні форми хронічного остеомієліта щелеп у дітей.
9. Гострі і хронічні неодонтогенні абсцеси ЩЛД у дітей.
10. Неодонтогенні флегмони ЩЛД у дітей.
11. Специфічні запальні захворювання: особливості проявів в ЩЛД у дітей.
12. Прояви захворювань крові в щелепно-лицевій ділянці у дітей. Лікувальна тактика.
13. Інструментальні та лабораторні методи дослідження слинних залоз при їх захворюваннях у дітей.
14. Клінічні прояви, діагностика, принципи лікування хронічного артриту, вторинного деформуючого остеоартрозу і анкілозу.
15. Опіки: термічні, хімічні, електричні, променеві. Особливості клініки у дітей. Опіковий шок. Опікова хвороба. Відмороження.
16. Особливості лікування травм зубів у дітей.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: лекція, виконання вправ та практичних робіт, розв'язання ситуаційних завдань та кейсів, метод стандартизованого пацієнта

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70 – 120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за обидва семестри становить загальну навчальну діяльність (ЗНД).

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.

Підсумковий контроль. Умовою допуску до іспиту є набрання 70 балів ЗНД. Оцінка за іспит становить від 50 до 80 балів.

Оцінка з дисципліни (ОД). $ОД = ЗНД + ІЗ + іспит$.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про

порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку: підручник / Л.М. Яковенко, В.Г. Черкасов, І.Л. Чехова та ін. — 2-е видання, ВСВ «Медицина», 2022, 496 с.
2. Щелепно-лицева хірургія: підручник / О.О. Тимофєєв. — 3-є видання, ВСВ «Медицина», 2022, 792 с.
3. Стоматологія: у 2 книгах. — Книга 2: підручник (ВНЗ III—IV р. а.) / М.М. Рожко, І.І. Кириленко, О.Г. Денисенко та ін.; за ред. М.М. Рожка. — 2-е видання, ВСВ «Медицина», 2018, 992 с.
4. Pediatric Oral and Maxillofacial Surgery: textbook / L.V. Kharkov, L.M. Yakovenko, N.V. Kiselyova. — 2nd edition, 2020, 104 p.
5. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія: підручник; у 2 т. — X50 Т.1 / В.О. Маланчук, О.С. Воловар, І.Ю. Гарлускайте та ін. — К.: ЛОГОС, 2011. — 672 с.
6. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія: підручник; у 2 т. — X50 Т.2 / В.О. Маланчук, І.П. Логвіненко, Т.О. Маланчук та ін. — К.: ЛОГОС, 2011. — 606 с.

Зав. кафедри стоматології дитячого віку
та імплантології

Аліна ГРИГОРОВА